

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

Чернівці 2015

УДК 61+615.1:378.147 ББК 5:74.58

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Іващук О.І., Сидорчук Л.П. (відповідальний секретар), Федів О.І., Колоскова О.К., Пашковський В.М., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Ходоровський В.М., Ткач Є.П., Ротар О.В., Іващук С.І. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 22 квітня 2015 р.). – Чернівці, 2015. – 490 с.

У збірнику містяться матеріали навчально-методичної конференції педагогічних працівників Буковинського державного медичного університету, які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні і психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку рішенням Вченої Ради Буковинського державного медичного університету (протокол № 7 від 26 березня 2015 року)

© Буковинський державний медичний університет, 2015

-
- ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНОЇ ГЕМАТОЛОГІЇ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ НА ДОДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ *О.С. Хухліна, М.П. Антофійчук, Н.Д. Павлюкович, О.В. Андрусяк* 199
-
- ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ СТУДЕНТАМ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ» *О.С. Хухліна, Г.І. Шумко, О.В. Андрусяк* 200
-
- АЛГОРИТМ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ 6 КУРСУ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ДО МЛІ «КРОК 2» НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ, КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ХВОРОБ *О.С. Хухліна, О.В. Андрусяк, О.С. Воєвідка, В.С. Гайдичук, Г.І. Шумко, І.В. Дудка* 202
-
- ДОСВІД ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ 6 КУРСУ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ, КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ХВОРОБ *О.С. Хухліна, О.В. Андрусяк, О.С. Воєвідка, В.С. Гайдичук, І.В. Дудка* 203
-
- ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ *В.І. Чебан* 204 ✓
-
- САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ *К.А. Чимпой, О.І. Федів, Я.М. Телекі, О.Ю. Оліник* 206
-
- ВИКЛАДАННЯ ПАТОМОРФОЛОГІЇ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ *О.П. Шендерюк* 207
-
- ЗНАЧЕННЯ ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ДЛЯ ОПАНУВАННЯ НАВИЧОК ІНДИВІДУАЛІЗОВАНОЇ ФАРМАКОТЕРАПІЇ У ДІЙСНІЙ КЛІНІЧНІЙ ПРАКТИЦІ *Є.І. Шоріков* 208
-
- НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ НАВИЧКАМ ВИКОРИСТАННЯ ПРОМЕНЕВИХ МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИ НЕВІДКЛАДНИХ СТАНАХ РІЗНИХ ОРГАНІВ І СИСТЕМ *В.В. Шульгіна, О.І. Іващук, С.Ю. Кравчук, В.Ю. Бодяка* 209
-

курсу, який є майже ідентичний з протоколом практичної частини державного випускного іспиту. Відпрацювання практичних навичок фіксується у додатку до щоденника студента 6 курсу, де викладач ставить відмітку про виконання практичної навички студента і підписується. Відпрацювання практичних навичок, крім практичних занять, здійснюється також на вечірніх чергуваннях (три чергування для студента згідно графіка чергувань за період вивчення «Внутрішньої медицини» на кафедрі). Результати чергувань студент доповідає на наступний день після чергування. Перед підсумковим модульним контролем студент складає етапи практичної підготовки: курацію хворого, ЕКГ-контроль.

Таким чином щоденна робота з хворим з інтерпретацією результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження дозволяє більш якісно підготувати студента-випускника до майбутньої практичної діяльності.

ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ

В.І. Чебан

*Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я
Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці*

Важливою історичною інформацією щодо зародження менеджменту є економічна думка епохи Древнього Риму, Древньої Греції, Середньовіччя, а саме: виразники економічної думки стародавнього світу – великі мислителі (філософи) і окремі правителі рабовласницьких держав – прагнули ідеалізувати і зберегти назавжди рабовласництво і натуральне господарство.

Докази ідеологів стародавнього світу ґрунтувалися переважно на категоріях моралі, етики, моральності і були спрямовані проти вільного функціонування грошового і торгового капіталу. Джерела економічної думки Древнього Сходу: Вавилон – кодекс царя Хаммурапі; Китай – Конфуцій; Індія – трактат "Артхашастра". Зведення законів царя Хаммурапі (1792 - 1750 рр. до н. е.) створене близько 1760 р. до н. е. сприяло зміцненню влади рабовласників над рабами, приватній власності взагалі і охороні інтересів царському оточенню.

Конфуцій (Кун-цзи) (551-479 рр. до н. е.) заклав основи етико-політичного вчення (конфуціанства) – що активізувало розвиток духовної культури у політичному житті і суспільстві. Індійський трактат "Артхашастра" – це збірник настанов з питань управління державою (- "наука про користь, про практичне життя"). Економічна думка Древньої Греції пов'язана з іменами Ксенофонта, Платона і Аристотеля.

Ксенофонт (430-354 рр. до н. е.) в трактаті "Про домашнє господарство" дав характеристику зразкового, із його точки зору, господарства і зразкового громадянина. Його праця "Про джерела надходжень" – спроба знайти вихід з економічних труднощів Афин.

Платон (428-347 рр. до н. е.) створив теорію ідеального громадського устрою і виклав її у праці "Держава", основою якої є ідея справедливості.

Аристотель (384-322 рр. до н. е.) засновував своє економічне вчення на передумові, що рабство – явище природне і завжди має бути основою виробництва. Ключові положення його праці "Політика": обов'язковою є наявність приватної власності; усі види діяльності розділені на дві групи: економію і хремастику; гроші виступають в ролі мерила (міри) при обміні, і тому їх не можна позичати (монета не може народжувати монету).

Джерела економічної думки Середньовіччя: - в арабських країнах: Коран (610 - 632 рр.); вчення Ибн-Халдуна (1332-1406); в Західній Європі: ідеї Августина (354-430); ідеї Хоми Аквінського (Аквіната) (1225-1274); в Київській Русі: "Руська правда" (XII - XIII вв.) – зведення законів Київської держави. Вивчення і тлумачення Корану – зібрання проповідей, обрядових і юридичних установ, заклинань і молитов, повчальних оповідань і притч, вимовлених Мухаммедом у формі пророчих одкровень в Мекці і Медині, - започаткували цивільне і канонічне мусульманське право.

Ибн-Халдун (1332 -1406) – арабський історик і філософ. Його основна праця носить назву "Книга повчальних прикладів з історії арабів, персів, берберів і народів, що жили з ними на землі". Висунув концепцію "соціальної фізики", яка закликала: до усвідомленого відношення до праці; боротьбі з марнотратством і жадністю; розумінню нездійсненності майнової і соціальної рівності. Головні праці Блаженного Августина - "Про град Божому" і "Сповідь". Ідеї Августина відповідають поглядам раннього феодалізму.

Хома Аквінський (Хома Аквінат) (1225 - 1274) - чернець-домініканець. З 1257 р. доктор Паризького університету. Читав лекції в Парижі, Кельні, Римі і Неаполі.

У своєму основному творі "Сума теології" дає оцінку товарно-грошовим стосункам.

Ключові догми Хоми Аквіната: гроші не можуть породжувати гроші; багатство підрозділяється на природне (плоди, землі і ремесла) і штучне (золото і срібло); визнання необхідності приватної власності. "Справедливою ціною" він вважав: ціну, яка згідно витратам; ціну, яка забезпечує блага людям пропорційно їх стану. Його догми є характерними для пізнього феодалізму.

Уявлення про роль і місце управління організацією, про зміст управлінської діяльності і методи її здійснення неодноразово зазнавали істотні зміни відколи управління стало розглядатися як особливий вид діяльності, здійснюваної в організації. Погляди на управління розвивалися у міру того, як розвивалися громадські стосунки, змінювався бізнес, удосконалювалася технологія виробництва, з'являлися нові засоби зв'язку і обробки інформації. Мінялася практика управління - змінювалося і вчення про управління. Проте управлінська думка не грала роль пасивного, що йде за практикою менеджменту. Розвиток управлінської думки обертається

навколо трьох явищ - завдання, людина, управлінська діяльність. Для початкової стадії розвитку вчень про управління, коли закладалися основи сучасного уявлення про управління, був характерний упор на якесь одно з цих явищ. Пізніше, з поглибленням знань про управління і зі зміною характеру управління все більший розвиток став отримувати синтетичний підхід, що пов'язує ці і інші явища бізнесу в єдине і органічне ціле.

Питання про те, коли управлінська діяльність перестала бути тільки непрямим проявом влади і перетворилася на самостійну, галузь менеджменту. Сучасна наука управління розвивається дуже інтенсивно, швидкими темпами, вона є синтезом теоретичних розробок і осмисленням виведень, розроблена з багаторічної практичної діяльності.

Висновок. У сучасному уявленні менеджмент, як наука, відбиває діяльність суспільства по генеруванню і систематизації управлінської думки, її організації і актуалізації для застосування в діяльності, регулюванню змісту теорії в освітній діяльності суб'єктів управлінських стосунків, систематизації предметної галузі менеджменту, самопізнання в управлінській практиці.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ

К.А. Чимпой, О.І. Федів, Я.М. Телекі, О.Ю. Оліник

Кафедра внутрішньої медицини

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Самостійна робота студентів є дуже широким поняттям, у тлумаченні якого сформувалися різні підходи, що і зумовлено відмінностями в розумінні суті цього явища.

Нерідко самостійну роботу розглядають, як окремий вид навчальних занять поряд з лекцією, семінаром та практичним заняттям. При цьому її суттєвими ознаками вважають обов'язковість заняття у відведений розпорядком дня вузу час, роботу без безпосередньої участі викладача, але за обов'язкового його контролю. За іншими твердженнями, самостійна робота передбачає всю активну розумову діяльність студентів у навчальному процесі, є внутрішньою основою зв'язку різних видів і форм занять між собою. Вважаючи самостійну роботу основним методом засвоєння знань, прихильники цього підходу стверджують, що вона охоплює пізнавальну діяльність, яку здійснюють студенти не лише позааудиторно, а й на лекціях, семінарах, індивідуальних співбесідах, заліках, іспитах, під час захисту курсових, дипломних робіт тощо. Тобто, самостійна робота, згідно з таким баченням, охоплює всі види і форми навчального процесу.

За своєю суттю самостійна робота є активною розумовою діяльністю студента, пов'язаною з виконанням навчального завдання.

На кафедрі внутрішньої медицини Буковинського державного медичного університету самостійна позааудиторна робота студента